

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW, MPVO

Primair Onderwijs

Van

5.1.2.e

Datum

20 december 2022

Referentie

35250695

Bijlagen

1. 2022D53799 - commissiebrief over verbod Microsoft 365 op Duitse scholen
2. Beantwoording commissiebrief over verbod Microsoft 365 op Duitse scholen.
3. Memo SLM Rijk inzake Duitse bevindingen ten aanzien van Microsoft 365

nota

Beantwoording commissiebrief over verbod Duitse overheid van Microsoft 365 op scholen

Aanleiding

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft van u beiden een reactie gevraagd op het bericht dat de Duitse overheid het gebruik van Microsoft 365 op scholen heeft verboden vanwege zorgen over de privacy van leerlingen. De commissie verneemt graag wat dit betekent voor het gebruik van Microsoft 365 op scholen in Nederland en of u de zorgen van uw collega's in Duitsland deelt.

Het verzoek van de commissie is om uw reactie voor het tweeminutendebat digitalisering in het onderwijs (nu gepland in de week van 16 januari) te doen toekomen.

Geadviseerd besluit

Met de ondertekening van bijgevoegde brief gaat u akkoord met het verzenden van de brief naar de Tweede Kamer en het beantwoorden van de vragen van de vaste commissie voor OCW.

Kernpunten

- In Nederland zijn er naar aanleiding van een eerder uitgevoerd Data Protection Impact Assessment (DPIA) op Microsoft contractuele afspraken gemaakt waarin de in Duitsland geconstateerde problemen voldoende zijn ondervangen. De privacyrisico's die in Duitsland zijn geconstateerd zijn in Nederland dus niet meer aanwezig.
- SURF en SIVON zien er namens het hele Nederlandse onderwijs op toe dat die afspraken met Microsoft ook worden nageleefd.
- De bevindingen in Duitsland hebben daarom geen invloed op het gebruik van Microsoft 365 op scholen in Nederland. SURF en SIVON hebben dit op 20 december 2022 aan de onderwijsinstellingen gemeld.
- In de brief geeft u wel aan de zorgen van uw Duitse collega's te delen. De privacy van leerlingen en studenten moet optimaal geborgd zijn en alle organisaties die persoonsgegevens van leerlingen verwerken moeten dat conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) doen.

Toelichting

Algemeen

- In een rapport¹ van 2 november 2022 heeft het samenwerkingsverband van Duitse privacy-toezichthouders (hierna; DSK) gesteld dat het gebruik van Microsoft 365 in Duitsland in strijd is met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).
- SURF en SIVON (als vertegenwoordigers van de Nederlandse onderwijsinstellingen), en APS IT-diensten en SLBdiensten (als belangrijkste leveranciers van Microsoft-licenties in Nederland) hebben onafhankelijk juridisch onderzoek laten doen naar de bevindingen van de DSK. De conclusie daarvan is dat er geen reden is om te twijfelen aan de rechtmatigheid van het gebruik van Microsoft 365 in het Nederlandse onderwijs. SURF en SIVON hebben dit op 20 december 2022 aan de onderwijsinstellingen gemeld.
- De bevindingen van de DSK worden in Nederland voldoende ondervangen door afspraken die al in 2019 met Microsoft zijn gemaakt naar aanleiding van een Data Protection Impact Assessment, en waar in 2021 nog aanvullende afspraken aan toegevoegd zijn naar aanleiding van richtlijn van de European Data Protection Board (EDPB). De privacyrisico's die in Duitsland zijn geconstateerd zijn in Nederland dus niet meer aanwezig.
- SURF, SIVON, APS IT-diensten en SLBdiensten toetsen periodiek bestaande contracten en passen deze aan waar nodig. Daarmee dragen zij er zorg voor dat deze diensten veilig en verantwoord gebruikt kunnen worden in het onderwijs.
- Ook Strategisch Leveranciersmanagement Microsoft, Google Cloud en Amazon Web Services Rijk (onderdeel van het ministerie van J&V, hierna: SLM) heeft geconcludeerd dat de bevindingen in Duitsland voldoende worden ondervangen in de contractuele afspraken die reeds met Microsoft zijn gemaakt. Ook SLM ziet in dit stadium geen reden om te twijfelen of de diensten van Microsoft AVG-compliant afgenomen kunnen worden door de Rijksoverheid. Zij hebben hierover bijgevoegd memo gepubliceerd.

Politieke context

- In juni 2020 is de motie van de leden Kwint en Van Meenen aangenomen die de regering verzoekt om DPIA's uit te voeren op alle internationale technologiebedrijven die in het Nederlandse onderwijs actief zijn en de Kamer hierover periodiek te informeren.
- Conform de AVG zijn onderwijsinstellingen zelf verantwoordelijk voor het uitvoeren van deze DPIA's. De overheid kan die verantwoordelijkheid niet overnemen maar faciliteert instellingen wel waar dat nodig is, bijvoorbeeld door het uitvoeren van centrale DPIA's op internationale technologiebedrijven zoals Microsoft en Google.

---

¹ [Bewertung der aktuellen Vereinbarung zur Auftragsverarbeitung \(datenschutzkonferenz-online.de\)](#)

Datum
15 december 2022

- SIVON (voor het po en vo) en SURF (voor het mbo en ho) voeren als coöperaties van onderwijsinstellingen deze DPIA's uit, onderhandelen met leveranciers over de uitkomsten, en informeren individuele onderwijsinstellingen hierover. OCW verwijst zoveel mogelijk naar de communicatie van SURF en SIVON, zoals in de kamerbrief van 14 juli 2022 over 'verhogen digitale veiligheid in onderwijs en onderzoek' en de recente beantwoording van Kamervragen over studentgegevens in de cloud.